

ELIA TRANSMISSION BELGIUM

REGELS VOOR DE COMPENSATIE VAN KWARTIERONEVENWICHTEN

(hierna ook “Balanceringsregels” genoemd)

Datum van indiening voor goedkeuring door de reguleringsinstantie: 28.05.2020

Inhoud

TITEL 1	Algemene bepalingen	5
Artikel 1.	Voorwerp en toepassingsgebied	5
Artikel 2.	Publicatie en toepassing van de Balanceringsregels	5
Artikel 3.	Definities en interpretaties	5
TITEL 2	Balanceringsmiddelen	10
Artikel 4.	Lijst van balanceringsmiddelen.....	10
Artikel 5.	FCR	10
Artikel 6.	aFRR en Onbalansnetting	10
Artikel 7.	mFRR.....	19
Artikel 8.	Bijkomende middelen in uitzonderlijke omstandigheden	20
TITEL 3	Gebruik van de balanceringsmiddelen om het evenwicht van het LFC-blok van Elia te bewaren. 20	
Artikel 9.	Concept van de “merit order lijst” voor aFRR-Energiebiedingen	20
Artikel 10.	Concept van de “merit order lijst” voor mFRR-Energiebiedingen	21
Artikel 11.	Activering van FCR	21
Artikel 12.	Selectie en activering van aFRR-Energiebiedingen	21
Artikel 13.	Selectie en activering van mFRR-Energiebiedingen.....	22
Artikel 14.	Activering van bijkomende middelen in uitzonderlijke omstandigheden	24
TITEL 4	Impact van het gebruik van de balanceringsmiddelen op de onevenwichtstarieven	25
Artikel 15.	Algemeen	25
Artikel 16.	Bepaling van de Systeemonbalans	25
Artikel 17.	Bepaling van de Marginale Incrementele Prijs	28
Artikel 18.	Bepaling van de Marginale Decrementele Prijs	29
Artikel 19.	Regels voor de aangeboden prijs voor Energiebiedingen	30
TITEL 5	Publicatie van informatie	31
Artikel 20.	Publicatie op het platform van ENTSO-e	31
Artikel 21.	Publicatie op de website van Elia	31
TITEL 6	Rapportering en monitoring.....	32
Artikel 22.	Capaciteitsbiedingen	32
Artikel 23.	Secundaire markt.....	33
Artikel 24.	Energiebiedingen	33
Artikel 25.	IGCC	34
Artikel 26.	Activering.....	34
Artikel 27.	Onbalansprijzen	34
Artikel 28.	Financiële monitoring van het balanceringsmechanisme	35
Artikel 29.	Monitoring van het gebruik van het mechanisme door de BRP's	35
TITEL 7	Slotbepalingen	36
Artikel 30.	Taal	36

DE BELGISCHE TRANSMISSIESYSTEEMBEHEERDER,

Overwegende hetgeen volgt:

- 1. Artikel 200 §1 van het Koninklijk Besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe (hierna “**Federaal Technisch Reglement**”) schrijft voor dat Elia Transmission Belgium nv (hierna “**Elia**”) een reeks marktregels voor de compensatie van de kwartieronevenwichten opstelt (hierna “**Balanceringsregels**”).*
- 2. De door Elia aan te kopen reservecapaciteit voor FCR wordt bepaald door alle Transmissienetbeheerders (hierna “**TNB’s**”) van de synchrone zone, in toepassing van artikel 153 van Verordening (EU) 2017/1485 van 2 augustus 2017 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen (hierna “**SOGL**”) en gespecificeerd in de Operationele overeenkomst voor de synchrone zone (hierna “**SAOA**”).*
- 3. De Operationele overeenkomst voor het LFC-blok (hierna “**LFC BOA**”) zoals bedoeld in artikel 119 van SOGL bepaalt de dimensioneringsregels voor Frequentieherstelreserves of “**FRR**” (namelijk het totaal van aFRR en mFRR) en de methoden om te voldoen aan de verplichtingen voor de belasting-frequentieregeling in uitvoering van artikel 228 van het Federaal Technisch Reglement.*
- 4. Conform artikel 228 §3 van het Federaal Technisch Reglement ontwikkelt Elia een voorstel rond de methodologie om de volumes van de balanceringscapaciteit voor aFRR en mFRR te bepalen voor het LFC-blok van Elia (hierna “**LFC Means**”) en legt ze dit voor aan de CREG. De bepaling van de volumes van de balanceringscapaciteit houdt rekening met het volume van het delen van reserves en de niet-gecontracteerde balanceringsenergiebiedingen.*
- 5. Beslissing (B)1879 van de CREG van 18 december 2018 heeft Elia vrijgesteld van de verplichting om afzonderlijk opwaartse en neerwaartse balanceringscapaciteit aan te kopen voor aFRR, geformuleerd conform artikel 32(3) van Verordening (EU) 2017/2195 van de Commissie van 23 november 2017 tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancing (hierna “**EBGL**”). De vrijstelling werd verleend tot 15 december 2021.*
- 6. Artikel 145(4) van de SOGL beschrijft het proces van het automatische frequentieherstel om aFRR te activeren in het LFC-blok van Elia.*
- 7. Artikel 226 van het Federaal Technisch Reglement bepaalt het beschikbare opwaartse of neerwaartse vermogen dat aan Elia ter beschikking moet worden gesteld op elektriciteitsproductie-eenheden of asynchrone opslagparken van het type C of D (conform artikel 35 §2 en §4 van het Federaal Technisch Reglement) met een nominaal vermogen dat hoger is dan of gelijk is aan 25 MW. Artikel 226 van het Federaal Technisch Reglement bepaalt ook de vrijwillige deelname aan de*

balanceringsdiensten van andere elektriciteitsproductie-eenheden en opslagparken en van verbruikerseenheden.

8. *Artikelen 12 tot 12quinquies van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna “**Elektriciteitswet**”) bepalen de principes die het tariefvoorstel zal volgen.*
9. *Het tarief voor de handhaving en het herstel van het individuele evenwicht van de Evenwichtsverantwoordelijke (“**BRP**”) is opgenomen in het tariefvoorstel, conform artikelen 12 tot 12quinquies van de Elektriciteitswet.*
10. *De impact van de activering van de balanceringsreserves op de balanceringsperimeter(s) van de betrokken BRP’s wordt in het BRP-contract beschreven.*
11. *Volgens artikel 17 van Verordening (EU) 543/2013 van de Commissie van 14 juni 2013 betreffende de toezending en publicatie van gegevens inzake de elektriciteitsmarkten (hierna “**Transparantieverordening**”) moet elke TNB informatie over het LFC-blok van de TNB verstrekken aan ENTSO-e.*
12. *Artikel 12 van de EGBL schrijft voor dat elke TNB ten minste via het platform voor informatietransparantie van ENTSO-e informatie over de balanceringsdienst verstrekt.*
13. *Artikel 227 van het Federaal Technisch Reglement bepaalt dat Elia toezicht moet houden op de beschikbaarheid van balanceringsdiensten in het LFC-blok volgens artikel 163 van SOGL.*
14. *De werkingsregels voor de strategische reserve (hierna “**SR-regels**”), opgesteld volgens artikel 7septies van de Elektriciteitswet, worden in aanmerking genomen waar ze relevant zijn.*
15. *In het geval van verschillen en/of tegenstrijdigheden tussen de Balanceringsregels en een Europese en/of regionale methodologie die voortvloeit uit de EGBL en de Transparantieverordening, zal de laatste voorrang hebben.*

LEGT HET VOLGENDE TER GOEDKEURING VOOR AAN DE CREG:

TITEL 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Voorwerp en toepassingsgebied

1. Conform artikel 200 §2 van het Federaal Technisch Reglement omvatten de onderliggende Balanceringsregels het volgende:
  - a. De lijst van de middelen die de TNB ter beschikking heeft, en de gedetailleerde modaliteiten op grond waarvan hij deze gebruikt om het evenwicht van het LFC-blok te verzekeren, zoals beschreven in respectievelijk TITEL 2 en TITEL 3.
  - b. De mogelijke impact die het gebruik van balanceringsmiddelen kan hebben op de op de componenten van de tarieven die van toepassing zijn op de BRP's overeenkomstig de tarieven die opgesteld zijn volgens artikelen 12 tot en met 12quinquies van de Elektriciteitswet, zoals beschreven in TITEL 4.
  - c. De modaliteiten voor de tijdige publicatie van de relevante informatie voor het evenwicht van het LFC-blok, zoals beschreven in TITEL 5.
  - d. De modaliteiten voor het toezicht op de werking van de balanceringsmarkt en de opmaak van de gerelateerde rapporten voor de CREG, zoals beschreven in TITEL 6.
2. De Balanceringsregels beschrijven alleen het gebruik van de balanceringsmiddelen in het kader van de balancering van het LFC-blok van Elia. Het gebruik van dergelijke middelen in het kader van het congestiebeheer maakt geen deel uit van de Balanceringsregels.

Artikel 2. Publicatie en toepassing van de Balanceringsregels

1. Na goedkeuring door de CREG zullen de Balanceringsregels in werking treden op de dag van de inwerkingtreding van de eerste versie van de Voorwaarden voor de aanbieders van Balanceringsdiensten voor de Frequentiebegrenzingsreserve (hierna "T&C BSP FCR").
2. De Balanceringsregels zullen voor onbepaalde tijd in werking treden.
3. Conform artikel 200 §1 van het Federaal Technisch Reglement zal ELIA de Balanceringsregels publiceren na de goedkeuring door de CREG.
4. Conform artikel 200 §1 van het Federaal Technisch Reglement zullen alle toekomstige evoluties van de Balanceringsregels aan een openbare raadpleging worden onderworpen en zal het voorstel dat eruit volgt ter goedkeuring aan de CREG worden voorgelegd.

Artikel 3. Definities en interpretaties

1. Behoudens een verdere specificatie met het oog op toepassing voor de doeleinden van de Balanceringsregels, zonder daarbij evenwel de bepalingen van openbare orde te miskennen, worden de begrippen gedefinieerd in de Elektriciteitswet, de elektriciteitsdecreten en/of -ordonnanties in verband met de organisatie van de

elektriciteitsmarkt en/of de diverse toepasselijke Technische Reglementen en netwerkkodes en richtsnoeren van de EU, zoals van tijd tot tijd gewijzigd, ook voor de doeleinden van de Balanceringsregels begrepen in de zin van deze wettelijke of reglementaire definities.

2. In de Balanceringsregels geldt het volgende, tenzij de context anders bepaalt:

- Het enkelvoud geeft het meervoud aan en omgekeerd;
- Verwijzingen naar een geslacht omvatten alle andere geslachten;
- De inhoudsopgave, de titels en de koppen in deze Balanceringsregels worden slechts voor het gemak vermeld en hebben geen invloed op de interpretatie;
- De uitdrukking 'met inbegrip van' en haar variaties moeten zonder beperking worden begrepen;
- Elke verwijzing naar wetgeving, reglementen, richtlijnen, besluiten, instrumenten, codes of andere beschikkingen omvat al hun op dat ogenblik geldige wijzigingen, uitbreidingen of vernieuwingen.

3. Daarnaast zijn de volgende definities van toepassing voor doeleinden van de Balanceringsregels:

(1)	ACER	EU Agency for the Cooperation of Energy Regulators (Europees agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators);
(2)	“ACE” (Area Control Error, Zonale Regelfout)	Zoals gedefinieerd in artikel 3(19) van SOGL; voor het LFC-blok van Elia is de ACE gelijk aan de FRCE;
(3)	Frequentieherstelreserve met automatische activering (Automatic Frequency Restoration Reserve) of “aFRR”	Zoals gedefinieerd in artikel 3(99) van SOGL;
(4)	Balanceringsdiensten	Zoals gedefinieerd in artikel 2(3) van EBGL;
(5)	Evenwichtsverantwoordelijke of “BRP” (Balancing Responsible Party)	Zoals gedefinieerd in artikel 2(7) van EBGL en vermeld in het register van Balanceringsverantwoordelijken;
(6)	BRP-contract	Het contract tussen Elia en de BRP conform artikelen 219 en 220 van het Federaal Technisch Reglement;
(7)	CIPU-contract of “CIPU”	Het contract voor de Coördinatie van de injectie van productie-eenheden dat is

		afgesloten met Elia, of een ander gereguleerd contract ter vervanging van het CIPU-contract, overeenkomstig de bepalingen van artikel 377 van het Federaal Technisch Reglement;
(8)	Tijdseenheid van de capaciteitscontractering of "CCTU" (Capacity Contracting Time Unit)	Zoals gedefinieerd in artikel II.1 van de T&C BSP FCR en artikel II.1 van de T&C BSP mFRR;
(9)	CREG	De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, zijnde de Belgische federale regulator;
(10)	Leveringspunten DP _{PG}	Zoals gedefinieerd in artikel II.1 van de T&C BSP FCR en artikel II.1 van de T&C BSP mFRR;
(11)	Elektriciteitswet	De Belgische wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, "Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, B.S. 11.05.1999"), zoals van tijd tot tijd gewijzigd;
(12)	Energiebieding	Een combinatie van een volume (in MW) en een prijs (in €/MWh), die bij Elia is ingediend voor activering;
(13)	ENTSO-e	European Network of Transmission System Operators for Electricity (Europees netwerk van transmissienetbeheerders voor elektriciteit);
(14)	Federaal Technisch Reglement	Het Koninklijk Besluit van 22 april 2019, houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe, zoals van tijd tot tijd gewijzigd;
(15)	Frequentiebegrenzingsreserve of "FCR" (Frequency Containment Reserves)	Zoals gedefinieerd in artikel 3(6) van SOGL;

(16)	Onbalansnetting	Zoals gedefinieerd in artikel 2(40) van EBGL;
(17)	Onbalansprijs	Zoals gedefinieerd in artikel 2(12) van EBGL;
(18)	LFC BOA	Operationele overeenkomst voor het LFC-blok van Elia (LFC Block Operational Agreement) conform artikel 119 van SOGL;
(19)	LFC Means	Een door de CREG goedgekeurd document dat de methodologie beschrijft voor de bepaling van de volumes aan balanceringscapaciteit voor aFRR en mFRR voor het LFC-blok van Elia, volgens artikel 228 §3 van het Federaal Technisch Reglement;
(20)	Belasting-frequentieregelblok (Load Frequency Control Block) of "LFC-blok"	Zoals gedefinieerd in artikel 3(18) van SOGL;
(21)	Frequentieherstelreserve met manuele activering (Automatic Frequency Restoration Reserve) of "mFRR"	Frequentieherstelreserve (FRR) zoals gedefinieerd in artikel 3(7) van SOGL die manueel kan worden geactiveerd;
(22)	mFRR Flex	Het mFRR-capaciteitsproduct dat wordt gekenmerkt door een beperkte activeringstijd en een neutralisatietijd tussen twee opeenvolgende activeringen, zoals beschreven in de T&C BSP mFRR;
(23)	mFRR Standard	Het mFRR-capaciteitsproduct dat wordt gekenmerkt door een onbeperkte activeringstijd en geen neutralisatietijd, zoals beschreven in de T&C BSP mFRR;
(24)	Reservetype	Een type actieve vermogensreserve zoals gedefinieerd in artikel 3(16) van SOGL, opgenomen in de lijst van balanceringsmiddelen in Artikel 4;
(25)	Systeemonbalans	Is gelijk aan de Zonale Regelfout min het Nettoregelvolume zoals gedefinieerd in Artikel 16(1);

(26)	Technische Eenheid	Een installatie die is aangesloten in het LFC-blok van Elia;
(27)	Technische Reglementen	Het Federaal Technisch Reglement voor transmissie (goedgekeurd in de vorm van een koninklijk besluit op basis van artikel 11 van de Elektriciteitswet – momenteel het “Koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe, B.S. 29.04.2019”), zoals van tijd tot tijd gewijzigd, en de technische reglementen voor de lokale en regionale transmissie, zoals van tijd tot tijd gewijzigd;
(28)	Transparantieverordening	Verordening EU 543/2013 van 14 juni 2013 betreffende de toezending en publicatie van gegevens inzake de elektriciteitsmarkten en houdende wijziging van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad
(29)	Voorwaarden voor de Aanbieders van Balanceringsdiensten of “T&C BSP”	De voorwaarden voor aanbieders van Balanceringsdiensten overeenkomstig artikel 18 van de EBGL;
(30)	Eenheid met Technische Beperkingen	Een Technische Eenheid volgens artikel 226 §1 van het Federaal Technisch Reglement die niet via het FRR-proces kan worden geactiveerd;
(31)	Piekuur	De uren tussen 8.00 u. en 20.00 u. op weekdays (van maandag tot vrijdag, officiële feestdagen inbegrepen);
(32)	Daluur	De uren tussen 20.00 u. en 8.00 u. (alle dagen van de week) en de uren tussen 8.00 u. en 20.00 u. op zaterdag en zondag;
(33)	Delta_P _{R2}	De richtwaarde voor de regeling, verstuurd door Elia naar de BSP's van de aFRR-regeling voor de sturing van het aFRR-regelvermogen;

TITEL 2 Balanceringsmiddelen

Artikel 4. Lijst van balanceringsmiddelen

1. De balanceringsmiddelen waarover Elia beschikt om het evenwicht van het LFC-blok van Elia te verzekeren, zijn:
  - i. Frequentiebegrenzingsreserve;
  - ii. Onbalansnetting en Frequentieherstelreserve met automatische activering;
  - iii. Frequentieherstelreserve met manuele activering, met inbegrip van overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR tussen TNB's.

Artikel 5. FCR

1. De voorwaarden voor FCR-producten worden beschreven in de T&C BSP FCR.
2. Volgens artikel 163 §2 en bijlage VI van SOGL moeten alle TNB's betrokken bij de uitwisseling van FCR binnen een synchrone zone verzekeren dat ten minste 30% van hun totale gecombineerde initiële FCR-verplichtingen fysiek wordt geleverd binnen hun LFC-blok, wat betekent dat maximaal 70% van hun initiële FCR-verplichtingen fysiek kan worden geleverd buiten het LFC-blok van Elia. Rekening houdend met deze door SOGL opgelegde beperking neemt Elia deel aan de Regelleistung-dienst voor de aankoop van FCR.

Artikel 6. aFRR en Onbalansnetting

1. Algemene voorwaarden voor de deelname aan de regeling van het evenwicht van het LFC-blok van Elia

Vanaf 1 november 2017 kunnen leveringspunten die het voorwerp zijn van een strategisch-reservecontract niet deelnemen aan de levering van (gecontracteerd en niet-gecontracteerd) aFRR-regelvermogen zoals beschreven in de onderstaande tekst en dit vanaf het begin van het strategisch-reservecontract tot en met 31 oktober volgend op het einde van hetzelfde contract. Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle leveringspunten.

2. Reservering van aFRR-regelvermogen

- i. Procedure voor offerte-aanvragen voor aFRR

De aFRR-reserves worden volledig gedekt door korte termijn producten.

- ii. Voorwaarden voor de capaciteitsbiedingen

aFRR-regelvermogen is een van de essentiële middelen om de regeling van het evenwicht van het LFC-blok van Elia te verzekeren. Bijgevolg moeten de regels voor de reservering van het aFRR-regelvermogen zodanig worden opgesteld dat zoveel mogelijk BSP's aan de aFRR-diensten kunnen deelnemen.

Daarom hebben potentiële BSP's de mogelijkheid om capaciteitsbiedingen in te dienen voor de reservering van aFRR-regelvermogen.

Potentiële BSP's kunnen meerdere capaciteitsbiedingen indienen, al dan niet deelbaar, afzonderlijk voor opwaarts en neerwaarts regelvermogen en afzonderlijk voor piekuren en daluren. Het volume van de capaciteitsbiedingen moet uitgedrukt zijn als een geheel getal in MW.

Capaciteitsbiedingen kunnen ook aan "selectievoorwaarden" gelinkt zijn. Deze voorwaarden maken het mogelijk om bepaalde capaciteitsbiedingen aan elkaar te koppelen.

De prijs van de capaciteitsbiedingen wordt uitgedrukt in €/MW/h, zonder toekenning van een specifieke prijs per eenheid.

iii. Selectie van de capaciteitsbiedingen

De korte termijn selectie streeft ernaar dat het totale volume voor de betrokken periode waarvoor Elia contracten afsluit ten minste het door Elia voorgestelde en door de CREG goedgekeurde volume dekt, aan een zo laag mogelijke totaalprijs en met inachtneming van de voorwaarden voor de capaciteitsbiedingen van een BSP.

De reservering van aFRR-regelvermogen bij een bepaalde BSP houdt voor die BSP een "verplichting tot bieding" in: op dag D-1 moet de BSP aan Elia voor de volgende dag per kwartier de gereserveerde volumes voor de betreffende periode ter beschikking stellen, volgens de voorwaarden beschreven in §4.

De BSP heeft de mogelijkheid om een "overdracht van de biedverplichting" naar een andere BSP uitvoeren via de secundaire markt, zoals beschreven in §3. De BSP heeft een verplichting tot bieden voor het gereserveerde volume op zijn middelen voor de regeling¹, verminderd/vermeerderd met het vermogen dat wordt overgedragen aan/afkomstig is van een andere BSP.

iv. Vergoeding van de capaciteitsbiedingen

Zonder afbreuk te doen van artikel 12quinquies van de Elektriciteitswet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, is het vergoedingssysteem voor de reservering van aFRR regelvermogen een systeem van het type "pay as bid" (in tegenstelling tot een systeem van het type "pay as cleared").

De contractuele voorwaarden worden beschreven in het "contract secundaire regeling".

---

¹Het gereserveerde volume kan nul zijn.

v. Controle en penaliteit

De informatie over de aangeboden volumes wordt geverifieerd op basis van het dagelijkse toegangsprogramma, de technische kenmerken en de informatie over de status van de productie-eenheden die wordt doorgegeven in het kader van de uitvoering van het contract voor de coördinatie van de productie-eenheden, en ook op basis van de reservevolumes die in het kader van biedingen voor andere Balanceringsdiensten worden aangeboden.

Dit maakt het mogelijk om te controleren of de gereserveerde volumes werkelijk in day-ahead ter beschikking gesteld zijn aan Elia.

De controle gebeurt maandelijks door op kwartierbasis een vergelijking te maken van de werkelijke beschikbaarheden, berekend op basis van de aangekondigde biedingen in D-1 volgens de in §4 beschreven modaliteiten, met de contractueel vastgelegde beschikbaarheden, waarbij rekening wordt gehouden met de eventuele overdracht van verplichtingen zoals beschreven in §3.

De controles zijn bedoeld om na te gaan of het volume per kwartier dat door een BSP beschikbaar wordt gesteld groter is dan of gelijk is aan het volume waarvoor hij een verplichting tot bieding heeft.

Als dat niet het geval is, wordt een penaliteit opgelegd voor elk ontbrekend kwartier en elke ontbrekende MW die Elia heeft berekend. Deze penaliteit varieert lineair volgens de “clean spark spread” van een “type” productie-eenheid (CCGT met een rendement van 50%) voor het betreffende uur, en is aan een minimum onderhevig.

- De penaliteit moet voldoende hoog zijn vergeleken met de kostprijs van de vervanging van de ontbrekende reserves op de secundaire markt voor de betreffende periode; een kostprijs die per uur schommelt. Deze penaliteit is dus identiek voor alle BSP's (voor een ontbrekende MW in een gegeven uur) en onafhankelijk van de contractuele prijs van de reservering.
- Het totale bedrag van de penaliteiten die aan een gegeven BSP kunnen worden opgelegd, is onderworpen aan een bovengrens voor de contractuele periode, wat ervoor zorgt dat de totale kosten van de penaliteiten de totale inkomsten voor de contractuele periode niet overschrijdt.

Als gevolg van de mogelijkheid voor producenten om, in het kader van de Intraday Production, de dagelijkse toegangsprogramma's van hun productie-eenheden te wijzigen tot 45 minuten voor het begin van het leveringskwartier, en van de bekommernis van Elia om een betere opvolging van de reserves in reële tijd te verzekeren, heeft Elia een systeem voor opvolging van de globale reserve van de regelzone in reële tijd opgesteld. Indien nodig kan Elia de nodige reserve

verkrijgen van producenten (via ad hoc acties zoals de opstart van trage eenheden of de weigering van programmawijzigingen), zoals bepaald in het Federaal Technisch Reglement.

3. Werking van de secundaire markt voor aFRR

- i. Een BSP bij wie aFRR-regelvermogen werd gereserveerd (via CIPU-technische eenheden/eenheid), heeft de mogelijkheid zijn verplichting tot bieding over te dragen aan een andere BSP, mits die laatste akkoord gaat, voor een deel of voor het geheel van het volume en/of de betreffende periode. De laatste neemt de verplichting tot bieding over van de eerste BSP door naar eigen keuze gebruik te maken van (een combinatie van) CIPU-technische eenheden/eenheid, op voorwaarde dat de nieuwe verplichtingen beperkt blijven tot de geprequalificeerde capaciteiten bij de nieuwe BSP voor het of de betreffende product(en).
- ii. Overdrachten van verplichtingen tot bieding mogen in day-ahead en intraday plaatsvinden en moeten aan Elia worden gemeld met vermelding van de volumes en de exacte kwartieren waarop de overdracht geldt.
- iii. Voor overdrachten in day-ahead, gaat Elia met name de consistentie² na tussen de meldingen van de twee BSP's vooraleer de overdracht van verplichting te aanvaarden. De day-ahead procedure (kennisgeving, nazicht en validatie) is als volgt:
  - Alle overdrachten van verplichtingen moeten worden ingediend voor de sluiting van een eerste gate (13.30 u.).
  - Elia verifieert de consistentie van de overdrachten en aanvaardt ze indien nodig. Elia deelt de resultaten van haar verificaties mee aan de BSP's.
  - De BSP's van wie de overdrachten van verplichtingen werden aanvaard, kunnen aangepaste overdrachten indienen vóór de sluiting van een tweede gate (14.00 u).
  - Overeenkomstig de procedures van toepassing in day-ahead dienen de BSP's bij Elia de nominaties in voor de activering van aFRR-regelvermogen (via CIPU-eenheden) voor een volume dat gelijk is aan de initiële gecontracteerde verplichtingen vermeerderd/verminderd met het getransfereerde volume.
- iv. De definitieve resultaten worden meegedeeld na deze tweede gate en vóór de afsluiting van de nominaties D-1 voor dag D.

---

² Een kennisgeving van overdracht wordt beschouwd als consistent wanneer de volumes en kwartieren van de BSP die zijn verplichting tot bieding overdraagt, exact overeenstemmen met deze van de BSP die ze overneemt.

- v. De intraday procedure kan worden gebruikt zodra Elia de day-ahead nominaties van de CIPU-technische eenheden gevalideerd heeft. De uitwisseling van verplichtingen via deze procedure eindigt uiterlijk de volgende dag om middernacht (op D). De intraday procedure is als volgt:
    - De BSP die de verplichting transfereert, dient de melding in; de BSP die de verplichting overneemt, moet de melding goedkeuren binnen een bepaald tijdsbestek (1 uur) vóór het begin van de leveringsperiode.
    - Elia verifieert of de overdracht van de verplichting geen risico voor de netveiligheid inhoudt alvorens te aanvaarden. Elia kan de overdracht van de verplichting weigeren als die congestieproblemen zou veroorzaken.
  - vi. In intraday bestaat er geen procedure voor nominatie voor de activering van aFRR-regelvermogen op CIPU-technische eenheden. De nominaties ingediende in day-ahead worden voor deze eenheden automatisch aangepast op basis van informatie (onder andere de naam van de CIPU-technische eenheid) die wordt verkregen tijdens de melding van de overdracht van de reserveverplichting. De impact op de activeringsprijs van het aFRR regelvermogen dat door CIPU-technische eenheden wordt geleverd, wordt gedetailleerd beschreven in de nota “Study on the extension of the secondary market for reserve”³ gepubliceerd op de website van Elia.
4. Voorwaarden voor Energiebiedingen
- i. Elke BSP bij wie Elia aFRR-regelvermogen reserveert (of die zich ertoe verbonden heeft een bieding te doen in de plaats van een andere BSP, overeenkomstig de bepalingen van §3) moet op dag D-1 voor de volgende dag ten minste de hoeveelheid aanbieden waarvoor hij een verplichting tot bieding heeft.
  - ii. Dit betekent dat het de BSP vrij is om meer aan te bieden dan het minimum waartoe hij zich verbonden heeft.
  - iii. BSP’s die geen enkele verplichting tot biedingen hebben, kunnen op vrijwillige basis aFRR-regelvermogen aanbieden op dag D-1 voor de volgende dag, voor zover ze voldoen aan de technische voorwaarden die zijn opgelegd voor de deelname aan de aFRR-dienst. Dit wordt gewaarborgd door de voorafgaande ondertekening van een “contract voor secundaire regeling” met een gereserveerd vermogen gelijk aan 0 MW.
  - iv. Alle BSP’s moeten op dag D-1 de lijst aankondigen van de eenheden die zullen kunnen deelnemen aan de aFRR regeling op dag D. Bijgevolg zijn de prijsbiedingen voor een opregeling en/of afregeling afhankelijk van elk van de eenheden waarvan de producent op dag D-1 aankondigt dat ze kunnen deelnemen aan de

---

³ Raadpleeg het document op <https://www.elia.be/nl/elektriciteitsmarkt-en-systeem/document-library>.

opregeling en/of afregeling. De biedingen kunnen niet in intraday (na de selectie op D-1 zoals beschreven in Artikel 9) gewijzigd worden volgens een procedure die gelijkaardig is aan deze toegepast in day-ahead. De BSP's moeten hiervoor de secundaire markt voor reserves gebruiken (beschreven in sectie §3) in intraday.

- v. De Energiebiedingen moeten aan de volgende criteria voldoen:
- Elke bieding heeft betrekking op een kwartier en een eenheid.
  - Elke bieding omvat telkens een volume en een prijs voor de activering van vermogen voor opregeling en/of een volume en een prijs voor de activering van vermogen voor afregeling.
  - Elk aangeboden volume is een veelvoud van 0,1 MW en is groter dan of gelijk aan 1 MW.
  - De prijs van de bieding voor de activering van regelvermogen voor opregeling ("prijs voor opregeling") en de prijs van de bieding voor de activering van regelvermogen voor afregeling ("prijs voor afregeling") moeten een positief teken hebben of nul zijn. Een prijs voor opregeling betekent, in het geval van een activering door Elia, een vergoeding vanwege Elia aan de BSP die de bieding heeft gedaan. Een prijs voor afregeling betekent, in het geval van een activering door Elia, een vergoeding aan Elia vanwege de BSP die de bieding heeft gedaan.
  - Elke bieding kan, op vraag van Elia, gedeeltelijk worden geactiveerd in tijd en volume.
  - De som van alle biedingen van een BSP vertegenwoordigt per kwartier van de betreffende dag, rekening houdend met eventuele overdrachten van verplichtingen naar/van andere BSP's, minstens het gereserveerde volume.
- vi. De prijzen van de biedingen voor de activering van aFRR zijn onderhevig aan de hierna beschreven beperkingen:
- Een prijsbeperking voor aFRR-Energiebiedingen van aFRR opregeling via een absoluut "Cap" die geldig is voor alle types eenheden. Deze Cap bevindt zich 40€/MWh boven de referentie-productiekost (generische Fuel Cost, "FCgen" als de brandstofkost van een "type"-eenheid. De type-eenheid wordt bepaald als een CCGT-eenheid met een rendement van 50%).
- De generieke Fuel Cost zijn de brandstofkosten van een "type-eenheid" (gedefinieerd als een CCGT met een rendement van 50%). De brandstofkosten van een eenheid (FC) worden bepaald op basis van het specifieke verbruik van het betreffende type productie-eenheid en van de

verwachte marktprijs van de brandstof die deze eenheid gebruikt. Hij wordt als volgt bepaald:

$$FC_{\text{gen}} = FC_{\text{CCGT-50\%}} = NG [\text{€/GJ}] * S_{\text{CCGT-50\%}} [\text{GJ/MWh}]$$

Waarbij:

- $S_{\text{CCGT-50\%}}$ = het specifieke verbruik van een type-eenheid, uitgedrukt in $[\text{GJ}_t/\text{MWh}_e]$. Voor een CCGT-eenheid met een rendement van 50% is $S = 7,2^4 [\text{GJ}_t/\text{MWh}_e]$.
- NG = de prijs van aardgas, bestaande uit de index “HEREN ICIS ESGM day-ahead index” en “HEREN ICIS ESGM weekend index”, die dagelijks wordt gepubliceerd, verhoogd met de forfaitaire kostprijs voor het vervoer van gas in €/GJ zoals gedefinieerd in het CIPU-contract.
- Een beperking van de prijzen van de aFRR-energiebiedingen voor activering van de aFRR neerwaartse regeling door een “Floor” van € 0/MWh.

Bijgevolg:

Prijs van de biedingen $\text{OBS}_{k,i,j} \leq FC_{\text{gen}} + \text{€ } 40/\text{MWh}$

Prijs van de biedingen $\text{ABS}_{k,i,j} \geq \text{€ } 0/\text{MWh}$

Waarbij:

- $\text{OBS}_{k,i,j}$: de bieding nummer (k) voor een activering van aFRR-vermogen voor opregeling door BSP (i) voor kwartier (j).
- $\text{ABS}_{k,i,j}$: de bieding nummer (k) voor een activering van aFRR-vermogen voor afregeling door BSP (i) voor kwartier (j).

Bij niet beschikbaarheid van het systeem van biedingen, worden de prijzen van de biedingen voor opregeling of afregeling in het kader van de aFRR-regeling beschouwd als back-up, dankzij de volgende formules:

Prijzen van de bieding $\text{OBS}_{k,i,j} = \max(0; \min(\text{referentieprijs van de Belgische day-ahead markt} + \text{€ } 5/\text{MWh}; FC_{\text{gen}} + \text{€ } 40/\text{MWh}))$

Prijzen van de bieding $\text{ABS}_{k,i,j} = \max(\text{referentieprijs van de Belgische day-ahead markt} - \text{€ } 5/\text{MWh}; 0)$

- vii. Rekening houdend met hun interactie met de vorming van de prijs voor de reservering van het vermogen, worden deze prijslimieten voor biedingen – en formules in geval van niet beschikbaarheid van het systeem – aangekondigd in het kader van de openbare korte termijn offerte aanvraag voor de reservering van aFRR-regelvermogen.

⁴ $S = \text{het specifieke verbruik van een productie-eenheid, uitgedrukt in } \text{GJ}_t/\text{MWh}_e$
 $= 3,6 [\text{GJ}_t/\text{MWh}_e] * 1/\text{rendement}[\text{MWh}_e/\text{MWh}_t]$

5. Vergoeding van aFRR-energiebiedingen

- i. Hoewel de werkelijke activeringsprijs hoger kan zijn voor de BSP (bijvoorbeeld specifieke redenen waardoor andere eenheden dan initieel voorzien moeten leveren), blijft de vergoeding van een BSP voor aFRR gelijk aan de gemiddelde gewogen prijs van de op dag D-1 geselecteerde biedingen.
- ii. De verrekening van het vermogen dat wordt geactiveerd in het kader van de aFRR regeling wordt uitgevoerd op basis van het principe “pay as bid”. Met andere woorden, het geactiveerde vermogen (dat overeenstemt met het signaal dat wordt verstuurd naar een BSP, geïntegreerd op kwartierbasis) wordt vergoed tegen de prijzen van de Energiebiedingen die deze BSP heeft gedaan.

$$VAOS_{i,j} = VOS_{i,j} - VAS_{i,j}$$

Waarbij:

$$VOS_{i,j} = \int_{qh=j} \text{delta\_} P_{O,i,j} dt * POS_{i,j}$$

En

$$VAS_{i,j} = \int_{qh=j} \text{delta\_} P_{A,i,j} dt * PAS_{i,j}$$

Waarbij:

- $VOS_{i,j}$: de waarde van de verrekening van de energie voor aFRR-opregeling die wordt geactiveerd door de BSP i tijdens het kwartier j, uitgedrukt in €.
- $VAS_{i,j}$: de waarde van de verrekening van de energie voor aFRR regeling geactiveerd voor afregeling door de BSP i tijdens het kwartier j, uitgedrukt in €.
- $POS_{i,j}$: de prijs van het aFRR-regelvermogen geactiveerd voor de opregeling tijdens het kwartier j bij de BSP i, uitgedrukt in €/MWh. Deze prijs is gelijk aan de gemiddelde gewogen prijs van de geselecteerde biedingen voor opregeling van de BSP i tijdens het kwartier j.
- $PAS_{i,j}$: de prijs van het aFRR-regelvermogen voor afregeling geactiveerd tijdens het kwartier j bij de BSP i, uitgedrukt in €/MWh. Deze prijs is gelijk aan de gemiddelde gewogen prijs van de geselecteerde biedingen voor afregeling van de BSP i tijdens het kwartier j.

$$\int_{qh=j} \text{delta\_} P_{R2O,i,j} dt$$

- $\int_{qh=j} \text{delta\_} P_{R2O,i,j} dt$: De integraal van het positieve gedeelte van het signaal $\text{delta\_} P_{R2}$ verstuurd naar BSP i voor het kwartier j, uitgedrukt in MWh.

- $\int_{qh=j} \text{delta\_}P_{R2A,i,j} dt$: De integraal van het negatieve gedeelte van het signaal $\text{delta\_}P_{R2}$ gestuurd naar BSP i voor kwartier j, uitgedrukt in MWh.

Aangezien, zoals reeds beschreven, de prijzen van de Energiebiedingen altijd positief zijn, is het teken voor het geïntegreerde signaal $\text{delta\_}P_{R2}$ beslissend voor het resultaat. Zo komt men tot:

- een betaling door Elia aan de BSP i van $VOS_{i,j}$ voor de activering van de aFRR-opregeling door de BSP i tijdens het kwartier j;
- een betaling door BSP i aan Elia van $VAS_{i,j}$ voor de activering van de aFRR-afregeling door de BSP i tijdens het kwartier j.

$VAOS_{i,j}$ wordt alleen gebruikt in het kader van de vergoeding van de BSP i.

6. Controle en penaliteiten

- De controle van de activering gebeurt, per geselecteerde BSP, door de volgende elementen te vergelijken:

$$\left(\sum P_{gemeten(1)} - \sum P_{ref(1)} \right) \diamond \text{delta\_}P$$

Voor alle eenheden die momenteel aan de aFRR-diensten deelnemen.

Het signaal Pref, dat de referentiesituatie van elke eenheid deelneemt die aan een aFRR-regeling weergeeft, moet naar Elia worden verstuurd voor elke van de eenheden in kwestie.

- Deze controle gebeurt ex-post op continue basis, met andere woorden, door toepassing van de bovenstaande formule voor elk kwartier van de contractuele periode. Bij niet conforme activering, zijn penaliteiten van toepassing. Die penaliteiten zijn evenredig aan een forfaitaire factor en aan de absolute waarde van de afwijking tussen het vereiste en het geleverde regelvermogen. De in punt 2.v beschreven bovengrens voor de penaliteiten voor de contractuele periode, is van toepassing.

7. Elia activeert gecontracteerde en niet-gecontracteerde aFRR volgens Artikel 12.

8. Onbalansnetting

- Artikel 146(1) van SOGL bepaalt dat de regeldoelstelling van het Onbalansnettingsproces gericht is op het verminderen van de hoeveelheid simultaan tegengestelde FRR-activeringen van de verschillende deelnemende LFC-zones door middel van Onbalansnetting-vermogensuitwisseling.

- ii. Volgens artikel 22(3) van EBGL omvat het tenuitvoerleggingskader voor Onbalansnetting⁵ de minimale inhoud voor het Europese platform voor het proces van Onbalansnetting.
  - iii. Artikel 22(5) van EBGL vereist dat de TNB's het onbalansnettingsproces één jaar na de goedkeuring van het tenuitvoerleggingskader voor Onbalansnetting uitvoeren.
  - iv. Elia is van plan het proces voor Onbalansnetting te implementeren volgens artikel 22(5) van EBGL in lijn met het implementatieplan, na de goedkeuring van het tenuitvoerleggingskader voor Onbalansnetting door ACER.
  - v. In afwachting van de volledige implementatie van het tenuitvoerleggingskader voor Onbalansnetting moet worden opgemerkt dat Elia als operationeel lid van IGCC⁶ reeds een proces voor Onbalansnetting⁷ uitvoert.
9. De impact op de Onbalansprijs van de activeringen van gecontracteerde of niet-gecontracteerde aFRR of Onbalansnetting wordt beschreven in TITEL 4.

Artikel 7. mFRR

1. De voorwaarden voor mFRR-producten worden beschreven in de T&C BSP mFRR.
2. Elia kan met naburige TNB's contracten afsluiten voor de uitwisseling van energie voor de regeling in zowel de opwaartse als neerwaartse richting van het LFC-blok van Elia.
  - i. De beschikbaarheid van mFRR in de vorm van deze contracten verloopt op bilaterale, symmetrische en vrijwillige basis tussen Elia en de naburige TNB's. Met dit kader faciliteert Elia de uitwisseling van reserves. De beschikbaarheid van de overeenkomstige mFRR-reserves wordt niet vergoed en is niet gegarandeerd.
  - ii. Wanneer Elia op verzoek van naburige TNB's mFRR-Energiebiedingen activeert, worden de mFRR-Energiebiedingen verrekend volgens de in de T&C BSP mFRR beschreven modaliteiten.
  - iii. De prijs en het verrekeningsproces tussen de betrokken TNB's van de geactiveerde energie in de context van de overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR worden bilateraal overeengekomen tussen Elia en de relevante TNB.
3. Elia activeert gecontracteerde en niet-gecontracteerde mFRR en de via uitwisselingsovereenkomsten beschikbare mFRR overeenkomstig Artikel 13.

---

⁵ Het tenuitvoerleggingskader voor Onbalansnetting is ter goedkeuring voorgelegd aan ACER. De beslissing van ACER wordt in juni 2020 verwacht.

⁶ De International Grid Control Cooperation (IGCC) is het implementatieproject gekozen door het Market Committee van ENTSO-e in februari 2016 om het toekomstige Europese platform voor het onbalansnettingsproces (IN-Platform) te worden, zoals gedefinieerd door artikel 22 van EBGL.

⁷ Gepubliceerd op de website van ENTSO-e (https://www.entsoe.eu/network_codes/eb/imbalance-netting/).

4. De impact op de Onbalansprijs van de activeringen van gecontracteerde of niet-gecontracteerde mFRR of de activering van overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR op verzoek van Elia wordt beschreven in TITEL 4.

Artikel 8. Bijkomende middelen in uitzonderlijke omstandigheden

1. In uitzonderlijke omstandigheden en in naleving van Artikel 14, kan Elia bijkomende middelen gebruiken, zoals beschreven in §2 en §3.
2. Eenheden met Technische Beperkingen
  1. Overeenkomstig artikel 7(2) van de LFC BOA kan Elia, in uitzonderlijke omstandigheden, reserve-leverende eenheden of reserve-leverende groepen activeren die niet via de FRR-processen kunnen worden geactiveerd (hierna “Eenheden met Technische Beperkingen”), via een afzonderlijke maatregel zoals beschreven in Artikel 14(1).
  2. Elia gebruikt Eenheden met Technische Beperkingen die, in toepassing van artikel 226 §1 van het Federaal Technisch Reglement, het resterende beschikbare actieve vermogen ter beschikking stellen van Elia (namelijk alle elektriciteitsproductie-eenheden en asynchrone opslagparken met een nominaal vermogen van 25 MW of meer, ongeacht hun responsiviteit volgens de vereisten van de balanceringsproducten).
  3. De activering van Eenheden met Technische Beperkingen voor balanceringsdoeleinden wordt verrekend volgens de modaliteiten van het CIPU-contract.

3. Draaiende strategische reserve-eenheid

In het geval van een draaiende strategische reserve-eenheid, namelijk een eenheid in de fase van een effectieve levering zoals gedefinieerd in Hoofdstuk 7 van de SR-regels, kan Elia de opwaartse beschikbare marge (in voorkomend geval berekend als het verschil tussen het maximale beschikbare vermogen van de eenheid en de gevraagde richtwaarde voor de SGR-activering) voor balanceringsdoeleinden activeren vooraleer het afschakelplan wordt geactiveerd volgens Artikel 14(2) en volgens de SR-regels.

TITEL 3 Gebruik van de balanceringsmiddelen om het evenwicht van het LFC-blok van Elia te bewaren.

Artikel 9. Concept van de “merit order lijst” voor aFRR-Energiebiedingen

1. Op dag D-1, na ontvangst van alle biedingen, selecteert Elia een gewenst regelvermogen per kwartier voor zowel de opregeling als de afregeling. Het gewenste regelvermogen heeft een “bovengrens” die gelijk is aan het totale gereserveerde vermogen voor de betreffende periode. Deze selectie gebeurt volgens een economische “merit order”. Het

aldus geselecteerde vermogen kan samengesteld zijn uit zowel gecontracteerd als niet-gecontracteerd vermogen.

2. De biedingen van vermogen voor opregeling worden aldus gerangschikt van de laagste naar de hoogste prijs; de selectie gebeurt door hieruit de beste biedingen te kiezen in termen van de gewenste vermogenswaarde.
3. Een identieke merit order wordt ingevoerd voor de biedingen van vermogen voor afregeling, waarin de klassering van de bieding gebeurt met de hoogste prijs (vergoeding aan Elia door de BSP) tot de bieding met de laagste prijs.
4. De selectie wordt bijgevolg uitgevoerd op basis van de biedingen van een of meerdere BSP's die vermogen aanbieden voor de aFRR regeling. De selectie kan ook voor een gegeven kwartier verschillend zijn voor opregeling en afregeling.
5. De aangeboden volumes die niet of slechts gedeeltelijk worden weerhouden voor de activering van het aFRR regelvermogen worden behandeld als niet-gecontracteerde opwaartse/neerwaartse Energiebiedingen, zoals beschreven in de T&C BSP mFRR.

Artikel 10. Concept van de “merit order lijst” voor mFRR-Energiebiedingen

1. Per kwartier kunnen de Energiebiedingen per Reservetype worden geselecteerd voor activatie op basis van het concept van een “merit order lijst” (“MOL”) per richting, met een rangschikking van de Energiebiedingen voor opregeling (van de laagste naar de hoogste activeringsprijs) of voor afregeling (van de hoogste naar de laagste activeringsprijs) en volgens de regels die in 1 worden uiteengezet voor mFRR-Energiebiedingen.

Artikel 11. Activering van FCR

1. FCR wordt automatisch geactiveerd op basis van de frequentieafwijking ten opzichte van 50 Hz. Bijgevolg worden alle BSP's die FCR leveren tegelijkertijd geactiveerd, in verhouding met de frequentieafwijking volgens de T&C BSP FCR.

Artikel 12. Selectie en activering van aFRR-Energiebiedingen

1. De verdeling van de geselecteerde biedingen over de verschillende BSP's is in elk kwartier bepalend voor de sturing van het aFRR-regelvermogen. Deze sturing gebeurt via het regelsignaal “delta_P_{R2}”, dat wordt opgevolgd op het niveau van de nationale dispatching van Elia. Dit signaal is gebaseerd op de ACE en wordt door een automatische aFRR-regelaar bepaald. Het wordt elke 10 seconden naar de geselecteerde BSP's verstuurd.
2. Voor een gegeven kwartier zal het stuursignaal worden gestuurd in verhouding⁸ tot het aandeel van elke BSP in de selectie. Deze verhouding kan eventueel verschillend zijn voor

---

⁸ De verhoudingsgewijze verdeling heeft als voordeel dat meerdere productie-eenheden tegelijkertijd op één lijn kunnen worden gebracht, wat het mogelijk maakt om sneller het aFRR-regelvermogen te

het vermogen voor afregeling en het vermogen voor opregeling. Het signaal wordt berekend voor elke geselecteerde BSP en wordt globaal hiernaar verstuurd, voor het gedeelte in kwestie, m.a.w. voor alle productie-eenheden die aan deze dienstverlening deelnemen en geselecteerd werden op D-1.

3. Het signaal “delta_P_{R2}” dat Elia naar een geselecteerde BSP verstuurt, heeft betrekking op het geheel van het door deze BSP voorziene productiepark op dag D-1 voor aFRR-regeling. Het staat de BSP evenwel vrij om zijn portefeuille te reorganiseren en de gevraagde regeling uit te voeren met om het even welke eenheid die in zijn contract opgenomen is, voor zover:
  - het globale volume dat ter beschikking wordt gesteld van Elia voor aFRR-regeling gelijk is aan de som van de volumes van de geselecteerde biedingen voor D-1; en
  - de totale geleverde reactie conform de contractuele specificaties is, en met name de reactiesnelheid overeenstemt met de parallelle mobilisatie van alle biedingen die op D-1 werden geselecteerd.
4. Elia beschikt over informatie in reële tijd over de deelname aan de aFRR regeling van elke eenheid aan de aFRR-regeling (metingen en signalen worden in reële tijd uitgewisseld tussen Elia en de BSP).

Artikel 13. Selectie en activering van mFRR-Energiebiedingen

1. Elia zal in het algemeen de noodzaak analyseren van een mogelijke activering van mFRR volgens artikel 145(5) van SOGL en afhankelijk van de Systeemonbalans van het LFC-blok van Elia van ten minste de laatste 10 minuten en het niveau van geactiveerde aFRR. Bijvoorbeeld afhankelijk van de Systeemonbalansen kan Elia mFRR-Energiebiedingen activeren om zo de ACE binnen een aanvaardbaar bereik te houden en/of om aFRR te verlichten in het geval van saturatie (i.e. volledige activatie van beschikbaar aFRR volume).
2. De noodzaak om mFRR te activeren, zoals bedoeld in §1, wordt bepaald door Elia op basis van de Systeemonbalans van het LFC-blok van Elia, rekening houdend met alle relevante gegevens zoals de productie, fouten bij de voorspelling van de belasting, fouten bij de voorspelling van de productie van hernieuwbare energie, variaties van grensoverschrijdende energie-uitwisselingen voor de relevante periodes, afhankelijk van de situatie, de aFRR-volumes die voor het lopende en het volgende kwartier beschikbaar zijn en de verwachte reactie van de BRP in de context van reactief balanceren.
3. Wanneer nodig en beschikbaar, wordt mFRR geactiveerd in de onderstaande volgorde en volgens de onderstaande regels:
  1. Elia activeert niet-gecontracteerde mFRR-Energiebiedingen en mFRR-Energiebiedingen gecontracteerde als mFRR Standard volgens een technisch-economisch merit order activeringsmechanisme, met andere woorden op basis

---

leveren en het onevenwicht sneller weg te werken, met als gevolg een beperking van het volume geactiveerde energie en van de kostprijs.

---

van de in Artikel 10 gedefinieerde economische MOL, waarbij ook rekening wordt gehouden met de technische kenmerken van de mFRR-Energiebiedingen zoals gedefinieerd in de T&C BSP mFRR.

2. In het geval van een uitputting van de mFRR-middelen in punt 1, activeert Elia mFRR-Energiebiedingen gecontracteerde als mFRR Flex volgens een technisch-economisch merit order activeringsmechanisme, met andere woorden op basis van de in Artikel 10 gedefinieerde economische MOL, waarbij ook rekening wordt gehouden met de technische kenmerken van de mFRR-Energiebiedingen zoals gedefinieerd in de T&C BSP mFRR.
3. In het geval van een uitputting van de mFRR-middelen in punt 2, activeert Elia de overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR.
4. In het geval van een mFRR-Energiebieding met betrekking tot een CIPU-Technische Eenheid die stilligt, worden de opstartkosten van de eenheid opgenomen in de activeringsprijs die wordt gebruikt voor het opstellen van de MOL voor de activeringen zoals beschreven in §3(1) en §3(2), en dit uitsluitend voor het eerste kwartier van de activering. In dat geval wordt de activeringsprijs, uitgedrukt in €/MWh, als volgt berekend:

$$\text{Activeringsprijs} = \text{mFRR-biedprijs} + ([\text{opstartkosten} / P_{\text{max}}] * x)$$

Waarbij:

- mFRR-biedprijs: de prijs van de mFRR-Energiebieding voor opregeling met betrekking tot de CIPU-Technische Eenheid in kwestie, uitgedrukt in €/MWh.
- Opstartkosten: de kosten voor het opstarten van de CIPU-Technische Eenheid zoals bepaald in de T&C BSP mFRR, uitgedrukt in €.
- P_{max}: de maximale capaciteit van de CIPU-Technische Eenheid zoals bepaald in het CIPU-contract, uitgedrukt in MW.
- Factor “x”: gelijk aan 4, aangezien de betrokken CIPU-Technische Eenheid in 15 minuten kan opstarten.

Voor de Leveringspunten DP_{PG} is de opstartprijs inbegrepen in de biedprijs (expliciete bieding) en moet er geen activeringsprijs voor een opstart worden berekend.

5. Elia kan voor haar mFRR-activeringen rekening houden met:
  - a. De impact van de activeringen op de veiligheid van het net, wat betekent dat Elia de mFRR-Energiebieding(en) niet-beschikbaar kan verklaren, zoals beschreven in de T&C BSP mFRR.
  - b. De noodzaak om een minimaal productieniveau te behouden op bepaalde Technische Eenheden die andere Balanceringsdiensten of spanningsregeling leveren, om te allen tijde de veiligheid en de betrouwbaarheid van het systeem te verzekeren.

6. Telkens als een beschikbare mFRR-Energiebieding niet wordt geactiveerd volgens §1-5, stuurt Elia binnen de drie weken een verslag naar de CREG met een beschrijving van de betrokken mFRR-Energiebiedingen en de verantwoording van de afwijking van de bovenstaande regels.

Artikel 14. Activering van bijkomende middelen in uitzonderlijke omstandigheden

1. Indien de geactiveerde volumes volgens 1 en Artikel 13 niet volstaan, kan Elia Eenheden met Technische Beperkingen activeren volgens artikel 7⁹ van de LFC BOA en Artikel 8(1).
  - a. Elia activeert Eenheden met Technische Beperkingen in een streven naar technisch-economische efficiëntie, met andere woorden tegen de laagste kostprijs, rekening houdend met de beperkingen van het systeem en dus de beschikbaarheid en de technische kenmerken van de betrokken eenheden, strevend naar de laagste activeringskosten.
  - b. In het geval van de activering van een Eenheid met Technische Beperkingen die niet actief is, wordt de activeringsprijs, uitgedrukt in €/MWh, als volgt berekend:

$$\text{Activeringsprijs} = \text{biedprijs} + ([\text{opstartkosten} / P_{\text{max}}] * x)$$

Waarbij:

- Biedprijs: de prijs van de Energiebieding voor opregeling via de betrokken Eenheid met Technische Beperkingen, ingediend in het kader van de nominatieprocedure (met mogelijke intraday updates), zoals beschreven in het CIPU-contract, uitgedrukt in €/MWh.
  - Opstartkosten: de kosten voor het opstarten van de betrokken Eenheid met Technische Beperkingen zoals bepaald in het CIPU-contract, uitgedrukt in €.
  - Pmax: het maximale vermogen van de betrokken Eenheid met Technische Beperkingen zoals bepaald in het CIPU-contract, uitgedrukt in MW.
  - Factor “x”: gelijk aan 1 voor Eenheden met Technische Beperkingen die het gevraagde vermogen niet binnen 15 minuten kunnen activeren.
- c. Bovendien zullen de volgende regels van toepassing zijn:
    - I. Elke annulering van een activering van een Eenheid met Technische Beperkingen die stillag voor het begin van de activeringsperiode zal aanleiding geven tot een vergoeding van de opstartkosten, onverminderd de onderstaande andere voorwaarden.

---

⁹ Op de datum van inwerkingtreding van deze Balanceringsregels is dit uiteengezet in artikel 7 over “Measures to reduce the FRCE by requiring changes in the active power production or consumption of power generating modules and demand units in accordance with Article 152(16) of SOGL” van de LFC BOA die op 6 december 2019 goedgekeurde.

- II. Er zullen geen opstartkosten worden toegepast wanneer een activering van een bieding wordt verlengd.
  - III. De opstartkosten worden niet toegepast als gepland is dat de betrokken Eenheid met Technische Beperkingen in werking is tijdens een van de kwartieren van de activering, het kwartier voor of na de activering volgens het laatste programma in het kader van het CIPU-contract.
  - IV. Meer bepaald, in het geval van een Technische Eenheid met verscheidene productie-eenheden (zoals in het CIPU-contract gedefinieerd):
    - I. De opstartkosten worden niet toegepast als gepland is dat ten minste een van de productie-eenheden van de Technische Eenheid in werking is tijdens een van de kwartieren van de activering, het kwartier voor of het kwartier na de activering volgens het laatste programma dat aangeduid is in het kader van het CIPU-contract.
    - II. Indien verschillende opstartkosten mogelijk zijn voor een CIPU-Technische Eenheid afhankelijk van de configuratie van de gekozen CIPU-Technische Eenheid of Eenheden, wordt de configuratie met de laagste verhouding opstartkosten/Pmax in rekening genomen.
2. Indien de geactiveerde volumes volgens 1, Artikel 14 en Artikel 14(1) niet volstaan, kan Elia de beschikbare marge op de draaiende strategische reserve-eenheden activeren in overeenstemming met Artikel 8 (3) en volgens de technisch-economische selectie die bepaald is voor de SGR-activering conform de SR-regels.

TITEL 4 Impact van het gebruik van de balanceringsmiddelen op de onevenwichtstarieven

Artikel 15. Algemeen

1. De onevenwichtstarieven worden bepaald volgens de modaliteiten beschreven in de Balanceringsregels en het tariefvoorstel en kunnen worden gewijzigd volgens de regels die van toepassing zijn indien de strategische reserve wordt gebruikt zoals beschreven in punt 6.7 van de SR-regels.
2. De Marginale Incrementele Prijs en de Marginale Decrementele Prijs worden gebruikt in de prijsvorming voor de compensatie van de onevenwichten zoals beschreven in het tariefvoorstel.

Artikel 16. Bepaling van de Systeemonbalans

1. De Systeemonbalans ("SI"), zoals gedefinieerd in het tariefvoorstel, wordt voor elk kwartier bepaald en is gelijk aan de Zonale Regelfout ("ACE") min het Nettoregelvolume ("NRV").

$$SI = ACE - NRV$$

2. Nettoregelvolume:

Het Nettoregelvolume tijdens het kwartier j (NRV_j) wordt als volgt berekend:

$$NRV_j = GUV_j + SRV_j - GDV_j$$

Waarbij:

- i. SRV_j : geactiveerd volume van de strategische reserve, nl. de som van de door Elia geactiveerde energievolumes op SR-eenheden tijdens het kwartier j .
- ii. GUV_j : het Bruto Opregelvolume tijdens het kwartier j , uitgedrukt in MW.
- iii. GDV_j : het Bruto Afregelvolume tijdens het kwartier j , uitgedrukt in MW.

3. Bruto Opregelvolume

Het Bruto Opregelvolume tijdens het kwartier j (GUV_j) is de som van alle activeringen voor de regeling in de opwaartse richting, gevraagd door Elia tijdens het betrokken kwartier, uitgedrukt in MW.

$$GUV_j = IMP_{IGCC,j} + \sum_{k=\text{activated BSPs } j=q_h} \int \Delta_{PR2_{up,act,BSP k,j}} dt$$

$$+ \sum_{k=\text{activated bids } j=q_h} \int mFRR_{up,act,bid k,j} dt$$

$$+ \sum_{k=\text{activated bids } j=q_h} \int \text{Eenheden met Technische Beperkingen}_{up,act,bid k,j} dt$$

Waarbij:

- $IMP_{IGCC,j}$: het door Elia geïmporteerde volume in het kader van Onbalansnetting tijdens het kwartier j , uitgedrukt in MW.
- $\int_{q_h=j} \Delta_{PR2_{up,act,BSP k,j}}$: de integraal van Δ_{PR2} voor opwaartse regeling per BSP k tijdens het kwartier j , uitgedrukt in MW.
- $\int_{j=q_j} mFRR_{up,act,bid k,j} dt$: de integraal van het gevraagde volume voor mFRR-Energiebieding k voor opwaartse regeling, geactiveerd door Elia tijdens het kwartier j , met inbegrip van de uitwisseling van mFRR met andere TNB's, uitgedrukt in MW.
- $\sum_{k=\text{activated bids } j=q_h} \int_{j=q_h} \text{Eenheden met Technische Beperkingen}_{up,act,bid k,j} dt$ de integraal van het gevraagde volume voor Energiebieding k van een

Eenheid met Technische Beperking geactiveerd door Elia in de opwaartse richting¹⁰, tijdens het kwartier j, uitgedrukt in MW.

4. Bruto Afregelvolume

Het Bruto Afregelvolume tijdens het kwartier j (GDV_j) is de som van alle activeringen voor de regeling in de neerwaartse richting, gevraagd door Elia tijdens het betrokken kwartier, uitgedrukt in MW.

$$\begin{aligned}
 GDV_j &= EXP_{IGCC,j} + \sum_{k=activated\ BSP} \int_{j=q_h} Delta\_PR2_{down,act,BSP\ k,j} dt \\
 &+ \sum_{k=activated\ bids} \int_{j=q_h} mFRR_{down,act,bid\ k,j} dt \\
 &+ \sum_{k=activated\ bids} \int_{j=q_h} Eenheden\ met\ Technische\ Beperkingen_{down,act,bid\ k,j} dt
 \end{aligned}$$

Waarbij:

- $EXP_{IGCC,j}$: het door Elia geëxporteerde volume in het kader van Onbalansnetting tijdens het kwartier j, uitgedrukt in MW.
- $\int_{q_h=j} Delta\_PR2_{down,act,BSP\ k,j}$: de integraal van Delta_P_{R2} voor afregeling per BSP k tijdens het kwartier j, uitgedrukt in MW.
- $\int_{j=q_j} mFRR_{down,act,bid\ k,j} dt$: de integraal van het gevraagde volume voor mFRR-Energiebieding k voor de neerwaartse regeling, geactiveerd door Elia tijdens het kwartier j met inbegrip van het uitwisselen van mFRR met andere TNB's, uitgedrukt in MW.
- $\sum_{k=activated\ bids} \int_{j=q_h} Eenheden\ met\ Technische\ Beperkingen_{down,act,bid\ k,j} dt$ de integraal van het gevraagde volume voor Energiebieding k van een Eenheid met Technische Beperking voor een neerwaartse regeling, geactiveerd door Elia tijdens het kwartier j, uitgedrukt in MW.

5. De Energiebiedingen geactiveerd in de context van het congestiebeheer binnen het LFC-blok van Elia worden niet in aanmerking genomen in het Bruto Afregelvolume en het Bruto Opregelvolume.

¹⁰ In de context van de procedure voor stormbeheer wordt het volume tussen 0 MW en P_{min} dat ex-ante wordt geactiveerd op Eenheden met Technische Beperkingen in het kader van de fallbackprocedure niet in aanmerking genomen voor de samenstelling van het GUV.

Artikel 17. Bepaling van de Marginale Incrementele Prijs

1. De Marginale Incrementele Prijs tijdens het kwartier j (MIP_j) komt overeen met het maximum van de respectieve prijzen van de verschillende balanceringsmiddelen voor de opwaartse regeling, zoals beschreven in §2, door Elia geactiveerd tijdens het kwartier j om het evenwicht van het LFC-blok te handhaven. Deze balanceringsmiddelen kunnen zijn:
  - a. Energie-import via Onbalansnetting
  - b. aFRR
    - i. Niet-gecontracteerde opwaartse Energiebiedingen
    - ii. Gecontracteerde opwaartse Energiebiedingen
  - c. mFRR:
    - i. Niet-gecontracteerde opwaartse Energiebiedingen
    - ii. Gecontracteerde opwaartse Energiebiedingen uit “mFRR Standard” en “mFRR Flex”
    - iii. Overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR
  - d. Eenheden met Technische Beperkingen
2. De prijs voor de opwaartse regeling van elk van deze middelen wordt als volgt bepaald:
  - a. De prijs van de opwaartse regeling voor de Onbalansnetting is gelijk aan de prijs voor de opwaartse regeling van aFRR, zoals beschreven in §2(b).
  - b. De prijs van aFRR voor de opwaartse regeling:

Uitgaande van de verdeling van het signaal van de aFRR reserve die in verhouding staat tot het aandeel van elke BPS in de selectie D-1, en uitgaande van de contractuele verplichting van een “ramping rate” die overeenstemt met de gelijktijdige activatie van alle geselecteerde biedingen bij elke BSP, kan men ervan uitgaan dat de regeling van de aFRR reserve volledig wordt geleverd door een productie-eenheid met equivalente output bestaande uit de som van de geselecteerde biedingen op D-1. De marginale prijs voor opregeling voor Elia van de activering van deze gelijkwaardige eenheid is gelijk aan het gewogen door de volumes gemiddelde prijs van de biedingen voor opregeling die werden geselecteerd voor de secundaire regeling op D-1.
  - c. De prijs van mFRR voor de opwaartse regeling is gelijk aan de marginale prijs van de geactiveerde mFRR-Energiebiedingen voor de opwaartse regeling.

De prijs van de opwaartse regeling van de overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR tussen TNB's is de overeengekomen prijs van de uitgewisselde energie zoals gedefinieerd in de bilaterale contracten met de andere TNB's.
  - d. De prijs van de opwaartse regeling voor Eenheden met Technische Beperkingen is gelijk aan de hoogste activeringsprijs, rekening houdend met de opstartkosten,

zoals beschreven in Artikel 14(1)b, van de geactiveerde energie in de opwaartse richting op een Eenheid met Technische Beperkingen voor balanceringsdoeleinden¹¹.

3. Energiebiedingen die in het kader van congestiebeheer worden geactiveerd, worden niet opgenomen in de berekening van de prijs voor de opwaartse regeling van het evenwicht van het LFC-blok van Elia en hebben dus geen directe impact op de prijsvorming voor de compensatie van de kwartieronbalansen.
4. De activering van FCR heeft geen invloed op de marginale incrementele prijs.
5. Wanneer Elia op verzoek van een naburige TNB opwaartse mFRR-Energiebiedingen activeert, wordt dat niet in rekening genomen voor de berekening van de marginale incrementele prijs voor België.
6. De impact van SGR op de Onbalansprijzen wordt beschreven in §6.7 van de SR-regels.

Artikel 18. Bepaling van de Marginale Decrementele Prijs

1. De Marginale Decrementele Prijs tijdens het kwartier j (MDP_j) komt overeen met het minimum van de respectieve prijzen van de verschillende balanceringsmiddelen voor de neerwaartse regeling, zoals beschreven in §2, door Elia geactiveerd tijdens het kwartier j om het evenwicht van het LFC-blok te handhaven. Deze balanceringsmiddelen kunnen zijn:
  - a. Energie-export via Onbalansnetting
  - b. aFRR
    - i. Niet-gecontracteerde neerwaartse Energiebiedingen
    - ii. Gecontracteerde neerwaartse Energiebiedingen
  - c. mFRR:
    - i. Niet-gecontracteerde neerwaartse Energiebiedingen
    - ii. Overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR
  - d. Eenheden met Technische Beperkingen
2. De prijs voor neerwaartse regeling van elk van deze middelen wordt als volgt bepaald:
  - a. De prijs voor de neerwaartse regeling voor de Onbalansnetting is gelijk aan de prijs voor neerwaartse regeling van aFRR zoals beschreven in §2(b).
  - b. De prijs van aFRR voor neerwaartse regeling:

Uitgaande van de verdeling van het signaal van de aFRR reserve die in verhouding staat tot het aandeel van elke BPS in de selectie D-1, en uitgaande van de

---

¹¹ In de context van de procedure voor stormbeheer worden de kosten in verband met de ex ante opstart van een Eenheid met Technische Beperkingen (fallbackprocedure) niet in aanmerking genomen voor de samenstelling van de prijs van de opwaartse regeling.

contractuele verplichting van een “ramping rate” die overeenstemt met de gelijktijdige activatie van alle geselecteerde biedingen bij elke BSP, kan men ervan uitgaan dat de regeling van de aFRR reserve volledig wordt geleverd door een productie-eenheid met equivalente output bestaande uit de som van de geselecteerde biedingen op D-1. De marginale prijs voor afregeling voor Elia van de activering van deze gelijkwaardige eenheid is gelijk aan het gewogen door de volumes gemiddelde prijs van de biedingen voor afregeling die werden geselecteerd voor de secundaire regeling op D-1.

- c. De prijs van mFRR voor de neerwaartse regeling is gelijk aan de marginale prijs van de geactiveerde mFRR-Energiebiedingen voor de neerwaartse regeling.

De prijs voor de neerwaartse regeling van de overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR is de overeengekomen prijs van de uitgewisselde energie, zoals gedefinieerd in de bilaterale contracten met de andere TNB's.

- d. De prijs voor de neerwaartse regeling voor eenheden met Technische Bependingen is gelijk aan de laagste activeringsprijs van de geactiveerde energie in de neerwaartse richting op een Eenheid met Technische Bependingen voor balanceringsdoeleinden.
3. Energiebiedingen die in het kader van het congestiebeheer worden geactiveerd, worden niet opgenomen in de berekening van de prijs voor de neerwaartse regeling van het evenwicht van het LFC-blok van Elia en hebben dus geen directe impact op de vorming van de prijs voor de compensatie van de kwartieronbalansen.
  4. De activering van FCR heeft geen invloed op de marginale decrementele prijs.
  5. Wanneer Elia op verzoek van een naburige TNB neerwaartse mFRR-Energiebiedingen activeert, wordt dat niet in aanmerking genomen voor de berekening van de marginale decrementele prijs voor België.

Artikel 19. Regels voor de aangeboden prijs voor Energiebiedingen

1. De T&C BSP mFRR kunnen een maximale prijs opleggen voor de Energiebiedingen voor opwaartse activering en/of een minimale prijs voor de Energiebiedingen voor neerwaartse activering.
2. Telkens als de prijs van een Energiebieding voor activatie in de opwaartse (respectievelijk neerwaartse) richting gelijk is aan 100% van de maximumprijs (respectievelijk gelijk is aan 100% van de minimumprijs), stuurt Elia binnen de drie weken een verslag naar de CREG met vermelding van het volume en de prijs van de Energiebiedingen voor activatie met betrekking tot een tijdsinterval dat ten minste de periode beslaat van 12 uur vóór het (eerste) kwartier van de dag waarop de maximumprijs wordt bereikt (respectievelijk de minimumprijs wordt aangeboden) tot 12 uur na het (laatste) kwartier waarop de maximumprijs wordt bereikt (respectievelijk de

minimumprijs wordt aangeboden). In dit verslag worden ook de omstandigheden geanalyseerd die de markt ertoe hebben gebracht dergelijke prijzen voor te stellen.

3. Na de verzending van een dergelijk verslag naar de CREG, of bij een wijziging van het minimumbedrag van de Onbalansprijs bij de activering van de strategische reserve in het geval van een structurele onbalans, zoals gedefinieerd in het door de CREG goedgekeurde tariefvoorstel, kan Elia een nieuw voorstel van de T&C BSP mFRR voorleggen waarin een aanpassing van de maximum- of minimumprijs van de Energiebiedingen is opgenomen.

TITEL 5   Publicatie van informatie

Artikel 20.   Publicatie op het platform van ENTSO-e

1. Elia zal de informatie publiceren op het Transparantieplatform van ENTSO-e, overeenkomstig artikel 17 van de Transparantieverordeningen artikel 12 van EBGL.

Artikel 21.   Publicatie op de website van Elia

1. Elia zal op haar website informatie publiceren over de Systeemonbalans, de Onbalansprijs, de balanceringscapaciteit en de balanceringsenergie, vergelijkbaar met de informatie die ze op het Transparantieplatform van ENTSO-e publiceert zoals beschreven in Artikel 20, met de volgende bijkomende specificaties:
  - De publicatie van de Energiebiedingen voor aFRR en mFRR, zowel geaggregeerd als individueel, vanaf dag D-1, met uurlijkse updates in de loop van dag D.
  - Elia publiceert informatie over alle aangeboden, individuele capaciteitsbiedingen van de door Elia gecontracteerde BSPs en niet alleen over de volledig of gedeeltelijk aangekochte capaciteitsbiedingen.

De gegevens, zoals beschreven in TITEL 4, over de door Elia gevraagde activeringen van regelvermogen in het kader van de compensatie van de kwartuurnevenwichten worden ter beschikking gesteld van de markt:

- 15 minuten na het betreffende kwartier op niet-gevalideerde wijze
- de eerste werkdag die volgt op de 15de kalenderdag volgende op de maand van het betreffende kwartier op gevalideerde wijze

Die kwartuurgegevens worden ook gebruikt bij de vorming van de prijzen voor de compensatie van de onevenwichten zoals beschreven in het tariefvoorstel.

2. Elia zal op haar website informatie publiceren over de aan te kopen balanceringscapaciteit volgens de LFC Means.
3. Aanvullend op paragrafen 1 en 2 zal Elia de volgende informatie op haar website publiceren:
  - a) De marginale prijzen van de aangeboden mFRR balanceringsenergie.

- b) De gewogen gemiddelde prijzen van de aangeboden aFRR balanceringsenergie die door Elia op dag D-1 werden geselecteerd in het kader van de opwaartse en neerwaartse aFRR regeling.
- c) De marginale prijzen van de aangeboden balanceringsenergie per volumenniveau.
- d) Informatie per minuut, cumulatief binnen het betrokken kwartier gepubliceerd en indien technisch mogelijk met een maximale vertraging van 2 minuten, over:
  - i. de volumes en prijzen van de geactiveerde balanceringsenergie per type reserves;
  - ii. de Onbalansprijs;
  - iii. het Nettoregelvolume.

De publicaties per minuut zijn niet-gevalideerde waarden.

TITEL 6   Rapportering en monitoring

Artikel 22.   Capaciteitsbiedingen

1. Het monitoringverslag van de dagelijkse veiling omvat, in een tabelformaat:
  - a. De gecontracteerde volumes via de dagelijkse regionale veiling, per BSP voor FCR.
  - b. De gecontracteerde volumes via de wekelijkse lokale veiling, per BSP and per Reservetype voor aFRR.
  - c. De gecontracteerde volumes via de dagelijkse lokale veiling, per BSP en per Reservetype voor mFRR.
  - d. De gemiddelde prijs gecontracteerd via de wekelijkse lokale veiling per BSP en per Reservetype voor aFRR.
  - e. De gemiddelde prijs gecontracteerd via de dagelijkse lokale veiling per BSP en per Reservetype voor mFRR per CCTU.
  - f. De marginale prijs gecontracteerd via de dagelijkse regionale veiling per BSP voor FCR.
2. Elia zal ook dagelijks de gedetailleerde gegevens over de biedingen voor FCR en mFRR aan de CREG bezorgen, overeenkomstig de betreffende aankoopperiode.
3. Elia zal ook wekelijks de gedetailleerde gegevens over de biedingen voor aFRR aan de CREG bezorgen, overeenkomstig de betreffende aankoopperiode.
4. Deze informatie, geaggregeerde per maand, wordt opgenomen in het maandelijkse monitoringverslag van Elia aan de CREG.

Artikel 23. Secundaire markt

1. De monitoring van de secundaire markt voor balanceringscapaciteit heeft specifiek betrekking op de follow-up van de overdracht van verplichtingen tussen BSP's. Deze wordt opgenomen in het statistische verslag:
  - a. Aantal kwartieren met overdracht van verplichtingen per paar van BSP's en per Reservetype.
  - b. Volume van de overgedragen verplichtingen per paar van BSP's en per Reservetype.
2. Elia zal bovendien het volume van de overgedragen verplichtingen op de secundaire markt per paar van BSP's en per Reservetype per kwartier aan de CREG melden.
3. Deze informatie wordt opgenomen in het maandelijkse monitoringverslag van Elia aan de CREG.

Artikel 24. Energiebiedingen

1. De onderstaande elementen zijn het voorwerp van indicatoren en monitoring:
  - a. De beschikbaarheid van aFRR en mFRR
    - i. De algemene beschikbaarheid van de balanceringsreserves per Reservetype en de mate waarin de door Elia gereserveerde volumes werkelijk beschikbaar waren.
    - ii. De monitoring gebeurt door middel van een tabel en een grafiek die de minimale, maximale en gemiddelde maandelijkse beschikbaarheid tonen van het vermogen voor opwaartse regeling en neerwaartse regeling, per type reserve, voor de voorbije 12 maanden.
  - b. De biedprijs voor aFRR en mFRR
    - i. De evolutie van de biedprijzen voor energie per Reservetype.
    - ii. De monitoring gebeurt door middel van tabellen en grafieken die de maximale, minimale en gemiddelde maandelijkse prijzen van de Energiebiedingen tonen, voor elk Reservetype, voor de voorbije 12 maanden.
  - c. Biedconcentratie voor aFRR en mFRR
    - i. Het aangeboden regelvermogen door de verschillende BSP's.
    - ii. De monitoring gebeurt op basis van een tabel van de aangeboden volumes (in absolute en relatieve termen) per BSP over de voorbije 12 maanden, voor alle reserves samen. De evolutie voor deze 12 maanden van de aangeboden relatieve volumes wordt voor elke BSP visueel weergegeven in een grafiek.
  - d. Biedingen van Eenheden met Technische Beperkingen.
2. Deze informatie wordt opgenomen in het maandelijkse monitoringverslag van Elia aan de CREG.

Artikel 25. IGCC

1. De volgende indicatoren met betrekking tot het gebruik van IGCC worden opgenomen in het verslag aan de CREG:
  - a. Monitoring van de prijzen van de verrekening van de energie-uitwisselingen door IGCC: dit gebeurt door middel van een tabel en een grafiek die voor de voorbije 12 maanden de maximale, de minimale en de gemiddelde maandelijkse prijzen van de IGCC-uitwisselingen tonen.
  - b. De kwartiergegevens met betrekking tot de uitgewisselde volumes en de prijzen van de uitwisselingen worden eveneens aan de CREG bezorgd in het kader van de maandelijkse verzending van de bovengenoemde kwartiergegevens.
2. Deze informatie wordt opgenomen in het maandelijkse monitoringverslag van Elia aan de CREG.

Artikel 26. Activering

1. De monitoring van de activeringen is bedoeld om de werking van het balanceringsmechanisme te controleren.
2. De onderstaande elementen zijn het voorwerp van indicatoren en monitoring:
  - a. Geactiveerde volumes voor aFRR en mFRR
    - i. De evolutie van de geactiveerde volumes voor elk Reservetype en de uitgewisselde volumes via IGCC door Elia.
    - ii. De evolutie van de geactiveerde/uitgewisselde volumes per type reserves/voor de IGCC wordt over de voorbije 12 maanden gemonitord gebruik makend van een tabel en een grafiek die voor elke maand het totaal tonen van de geactiveerde volumes per type reserves en het totaal van de uitgewisselde volumes via IGCC.
  - b. Activering van biedingen van Eenheden met Technische Beperkingen
  - c. Het Nettoregelvolume

De evolutie van het Nettoregelvolume wordt gemonitord door middel van een grafiek die voor de voorbije 12 maanden voor elke maand het gemiddelde kwartiervermogen toont dat overeenstemt met dit Nettoregelvolume. Deze grafiek toont de compensatie door Elia van het algemene onevenwicht van de BRP's op het niveau van het LFC-blok.
3. Deze informatie wordt opgenomen in het maandelijkse monitoringverslag van Elia aan de CREG.

Artikel 27. Onbalansprijzen

1. De componenten van de Onbalansprijs maken deel uit van de monitoring van de werking van het balanceringsmechanisme in zijn geheel.
2. De onderstaande componenten zijn het voorwerp van monitoring aan de hand van de volgende indicatoren:

a. Onbalansprijzen

Deze follow-up gebeurt in de vorm van:

- een grafiek van de distributie van de prijzen voor de compensatie van de negatieve kwartieronbalansen tussen 1 januari en het einde van de betreffende maand;
- een grafiek van de distributie van de prijzen voor de compensatie van de positieve kwartieronbalansen tussen 1 januari en het einde van de betreffende maand;
- een grafiek en een tabel die voor de voorbije 12 maanden de gemiddelde, minimale en maximale prijzen tonen voor de compensatie van de negatieve kwartieronbalansen;
- een grafiek en een tabel die voor de voorbije 12 maanden de gemiddelde, minimale en maximale prijzen tonen voor de compensatie van de positieve kwartieronbalansen.

b. Het verband tussen de Onbalansprijzen en de prijs van de elektriciteitsmarkt en de evolutie van de tariefcomponent α

Deze monitoring gebeurt over de voorbije 12 maanden via:

- i. de verhouding tussen de gemiddelde Onbalansprijs en de gemiddelde referentiemarktprijs;
  - ii. de tariefcomponent α .
3. Deze informatie wordt opgenomen in het maandelijks monitoringverslag van Elia aan de CREG.

Artikel 28. Financiële monitoring van het balanceringsmechanisme

1. De rapportering aan de CREG van de kosten en inkomsten van het balanceringsmechanisme gebeurt in het kader van de financiële verslagen die aan de CREG worden meegedeeld conform de toepasselijke bepalingen, die echter buiten het toepassingsgebied van de Balanceringsregels vallen.
2. Deze informatie wordt opgenomen in een monitoringverslag van Elia aan de CREG.

Artikel 29. Monitoring van het gebruik van het mechanisme door de BRP's

1. Dit type monitoring is bedoeld om toezicht te houden op het gedrag van de BRP's en hun gebruik van het balanceringsmechanisme.
2. In de context van deze monitoring is het individuele gedrag van de BRP het voorwerp van een follow-up.
3. Het maandelijks gedrag van elke BRP en een vergelijking van het gedrag van alle BRP's gedurende de maand worden visueel weergegeven op basis van een maandelijks grafiek die voor elke BRP de distributie van zijn kwartieronbalansen toont, samen met de distributie van de som van de onbalansen van alle BRP's. Om de evolutie van dit gedrag in de tijd te volgen, omvat het kwartaalverslag drie van deze grafieken, één voor elke maand.

4. De vergelijkende grafieken worden opgesteld op basis van de absolute onevenwichten van elke BRP en op basis van de gerapporteerde onevenwichten van elke BRP, gebaseerd op zijn toegewezen afname (of zijn onevenwicht tegenover zijn toegewezen afname). Deze laatste voorstelling maakt een vergelijking mogelijk van de synchrone onevenwichten van verschillende BRP's, ongeacht hun grootte.
5. Deze informatie wordt opgenomen in het driemaandelijkse monitoringverslag van Elia aan de CREG.

TITEL 7   Slotbepalingen

Artikel 30.   Taal

De referentietaal voor deze Balanceringsregels is het Nederlands. Deze Balanceringsregels worden ter informatie ook in het Frans en het Engels gepubliceerd. Om misverstanden uit te sluiten in het geval van discussie over de interpretatie heeft de Nederlandstalige versie voorrang op de Franstalige en de Engelstalige versie.